

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (δεύτερο τμήμα)
της 17ης Ιουλίου 2008*

Στην υπόθεση C-71/07 P,

με αντικείμενο αίτηση αναιρέσεως δυνάμει του άρθρου 56 του Οργανισμού του Δικαστηρίου, που ασκήθηκε στις 8 Φεβρουαρίου 2007,

Franco Campoli, πρώην υπάλληλος της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, κάτοικος Λονδίνου (Ηνωμένο Βασίλειο), εκπροσωπούμενος από τους G. Vandersanden, L. Levi και S. Rodrigues, δικηγόρους,

αναιρεσείων,

όπου οι λοιποί διάδικοι είναι:

η **Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων**, εκπροσωπούμενη από τους V. Joris και D. Martin, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο,

καθής πρωτοδίκως,

* Γλώσσα διαδικασίας: η γαλλική.

το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εκπροσωπούμενο από τις M. Agrio Santacruz και I. Šulce,

παρεμβαίνουν πρωτοδίκως,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (δεύτερο τμήμα),

συγκείμενο από τους C. W. A. Timmermans, πρόεδρο τμήματος, L. Bay Larsen, K. Schiemann, P. Kūris και C. Toader (εισηγήτρια), δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: P. Mengozzi
γραμματέας: R. Grass

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία,

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 8ης Απριλίου 2008,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

- 1 Με την αίτησή του αναιρέσεως, ο F. Campoli ζητεί την αναίρεση της αποφάσεως του Πρωτοδικείου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων της 29ης Νοεμβρίου 2006, T-135/05, Campoli κατά Επιτροπής (Συλλογή Υπ.Υπ. 2006, σ. I-A-2-297 και II-A-2-1527, στο εξής: αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση), με την οποία απορρίφθηκε ως εν μέρει απαράδεκτη και εν μέρει αβάσιμη η προσφυγή του περί ακυρώσεως, κατ' ουσίαν, των εκκαθαριστικών του σημειωμάτων συντάξεως από τον Μάιο έως τον Ιούλιο του 2004, κατά το μέτρο που εφαρμόζουν για πρώτη φορά διορθωτικό συντελεστή υπολογιζόμενο παρανόμως σε συνάρτηση με το μέσο κόστος ζωής στη χώρα κατοικίας του, και όχι σε σχέση με το κόστος ζωής στην πρωτεύουσα του κράτους αυτού.

I — Το νομικό πλαίσιο

- 2 Το άρθρο 82, παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο, του Κανονισμού Υπηρεσιακής Καταστάσεως των υπαλλήλων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, όπως ίσχυε πριν από την 1η Μαΐου 2004 (στο εξής: πρώην ΚΥΚ), προέβλεπε ότι οι συντάξεις προσαρμόζονται βάσει του διορθωτικού συντελεστή που ορίζεται για τη χώρα που βρίσκεται εντός των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων όπου ο δικαιούχος της σύνταξης αποδεικνύει ότι κατοικεί.
- 3 Δεδομένου ότι καμία ειδική διάταξη του πρώην ΚΥΚ δεν ρύθμιζε τη μέθοδο υπολογισμού των διορθωτικών συντελεστών που εφαρμόζονται στις συντάξεις, οι συντάξεις προσαρμόζονταν, στην πράξη, βάσει των υπολογιζόμενων για τις αμοιβές των εν ενεργεία υπαλλήλων διορθωτικών συντελεστών κατ' εφαρμογήν του άρθρου 64, πρώτο εδάφιο, και του παραρτήματος XI του πρώην ΚΥΚ, δηλαδή σύμφωνα με μέθοδο που είχε σκοπό να εξασφαλίσει την ίδια αγοραστική ισχύ, ανεξάρτητα από τον τόπο υπηρεσίας των υπαλλήλων. Η μέθοδος αυτή αποσκοπούσε στο να αντικατοπτρίσει τη μέση διαφορά για ένα μέσο υπάλληλο μεταξύ του κόστους ζωής

στην πρωτεύουσα του κράτους υπηρεσίας του και του κόστους ζωής στις Βρυξέλλες (Βέλγιο) (στο εξής: μέθοδος των πρωτευουσών). Όσον αφορά τους συνταξιούχους, το σημείο αναφοράς συνίστατο στο κόστος ζωής της πρωτεύουσας του κράτους κατοικίας συγκρινόμενο με το κόστος ζωής στις Βρυξέλλες.

- 4 Ο κανονισμός (ΕΚ, Ευρατόμ) 723/2004 του Συμβουλίου, της 22ας Μαρτίου 2004, για την τροποποίηση του κανονισμού υπηρεσιακής κατάστασης των υπαλλήλων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και του καθεστώτος που εφαρμόζεται στο λοιπό προσωπικό των Κοινοτήτων αυτών (ΕΕ, L 124 σ. 1), μεταρρύθμισε ριζικά τον πρώην ΚΥΚ. Μία από τις καινοτομίες που επέφερε ο κανονισμός αυτός αφορά την από 1ης Μαΐου 2004 κατάργηση των διορθωτικών συντελεστών για τις συντάξεις.
- 5 Η τριακοστή αιτιολογική σκέψη του κανονισμού 723/2004 εκθέτει, ως αιτιολογία, τα εξής:

«Η βαθύτερη ολοκλήρωση της Ευρωπαϊκής Ένωσης και η ελεύθερη επιλογή των συνταξιούχων όσον αφορά τον τόπο [κατοικίας] τους μέσα στην Ευρωπαϊκή Ένωση έχουν καταστήσει πεπαλαιωμένο το σύστημα των διορθωτικών συντελεστών για τις συντάξεις. Ακόμα, το εν λόγω σύστημα έχει δημιουργήσει προβλήματα εποπτείας όσον αφορά τον τόπο [κατοικίας] των συνταξιούχων, τα οποία θα πρέπει να υπερικηθούν. Συνεπώς, το σύστημα αυτό θα πρέπει να καταργηθεί με μια κατάλληλη μετάβαση για τους συνταξιούχους και τους υπαλλήλους που προσλήφθηκαν πριν από την έναρξη ισχύος του παρόντος κανονισμού.»

- 6 Κατά συνέπεια, το άρθρο 82, παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο, και παράγραφος 3, του ΚΥΚ, όπως ισχύει από 1ης Μαΐου 2004 (στο εξής: νέος ΚΥΚ), προβλέπει ότι κανένας διορθωτικός συντελεστής δεν εφαρμόζεται στις συντάξεις ούτε και στα επιδόματα αναπηρίας.
- 7 Αυτή η κατάργηση των διορθωτικών συντελεστών δεν αφορά τους υπαλλήλους που συνταξιοδοτήθηκαν πριν από την 1η Μαΐου 2004. Έτσι, το άρθρο 20, παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο, του παραρτήματος XIII του νέου ΚΥΚ ορίζει ότι στις συντάξεις των υπαλλήλων αυτών εξακολουθεί να εφαρμόζεται ο διορθωτικός συντελεστής που καθορίζεται για το κράτος μέλος στο οποίο οι υπάλληλοι αυτοί αποδεικνύουν ότι έχουν την κατοικία τους.

- 8 Ταυτόχρονα, το άρθρο 20, παράγραφος 1, δεύτερο εδάφιο, του παραρτήματος XIII του νέου ΚΥΚ θέσπισε τον κανόνα σύμφωνα με τον οποίο ο ελάχιστος διορθωτικός συντελεστής που εφαρμόζεται στις συντάξεις ανέρχεται στο 100 %.
- 9 Κατά το άρθρο 20, παράγραφος 4, του παραρτήματος XIII του νέου ΚΥΚ, το μεταβατικό καθεστώς που αφορά τους διορθωτικούς συντελεστές εφαρμόζεται και στα επιδόματα αναπηρίας.
- 10 Οι δυνάμει του μεταβατικού αυτού καθεστώτος εφαρμοστέοι διορθωτικοί συντελεστές καθορίζονται, σύμφωνα με το άρθρο 1, παράγραφος 3, στοιχείο α', και το άρθρο 3, παράγραφος 5, στοιχείο β', του παραρτήματος XI του νέου ΚΥΚ, από τη μέση διαφορά μεταξύ του κόστους ζωής στο κράτος μέλος κατοικίας του ενδιαφερόμενου συνταξιούχου και του κόστους ζωής στο Βέλγιο (στο εξής: μέθοδος των χωρών), ενώ η «μέθοδος των πρωτευουσών» εξακολουθεί να εφαρμόζεται στις αμοιβές των εν ενεργεία υπαλλήλων.
- 11 Προκειμένου να διευκολυνθεί, για τους ενδιαφερόμενους συνταξιούχους, η μετάβαση από τη «μέθοδο των πρωτευουσών» στη νέα «μέθοδο των χωρών», η δεύτερη αυτή μέθοδος εισάγεται σταδιακά εντός μεταβατικής περιόδου τεσσάρων ετών. Για τον σκοπό αυτό, κατά το άρθρο 20, παράγραφος 2, του παραρτήματος XIII του νέου ΚΥΚ, η αναλογική σύνθεση του ποσού των συντάξεων διαβαθμίζεται ως εξής, σύμφωνα με το ακόλουθο χρονοδιάγραμμα:
- από 1ης Μαΐου 2004: 80 % «μέθοδος των πρωτευουσών» και 20 % «μέθοδος των χωρών»,
 - από 1ης Μαΐου 2005: 60 % «μέθοδος των πρωτευουσών» και 40 % «μέθοδος των χωρών»,
 - από 1ης Μαΐου 2006: 40 % «μέθοδος των πρωτευουσών» και 60 % «μέθοδος των χωρών»,

- από 1ης Μαΐου 2007: 20 % «μέθοδος των πρωτευουσών» και 80 % «μέθοδος των χωρών»,
- από 1ης Μαΐου 2004: 100 % «μέθοδος των πρωτευουσών».

12 Επιπλέον, το άρθρο 24, παράγραφος 2, δεύτερο εδάφιο, του παραρτήματος XIII του νέου ΚΥΚ προβλέπει ότι το ονομαστικό ποσό της καθαρής σύνταξης που εισπράττεται πριν από την 1η Μαΐου 2004 είναι εγγυημένο.

II — Ιστορικό της διαφοράς

- 13 Από της συνταξιοδοτήσεώς του τον Φεβρουάριο του 2003, άρχισε να χορηγείται στον αναιρεσιόντα σύνταξη αναπηρίας δυνάμει των άρθρων 53 και 78 του πρώην ΚΥΚ στην οποία, κατά το άρθρο 82 του πρώην ΚΥΚ, εφαρμόστηκε ο διορθωτικός συντελεστής του κράτους μέλους στο οποίο ο ενδιαφερόμενος αποδείκνυε ότι έχει την κατοικία του, δηλαδή το Ηνωμένο Βασίλειο, καθόσον ο αναιρεσιών ήταν εγκατεστημένος στο Λονδίνο όπου είχε αγοράσει ένα σπίτι. Έτσι, από 1ης Ιανουαρίου 2004, στη σύνταξη αναπηρίας του αναιρεσιόντος εφαρμόστηκε διορθωτικός συντελεστής καθοριζόμενος για το Ηνωμένο Βασίλειο στο 139,6 %. Ο διορθωτικός αυτός συντελεστής υπολογίστηκε σύμφωνα με τη «μέθοδο των πρωτευουσών», κατά τρόπο που να αντανακλά τη διαφορά του κόστους ζωής μεταξύ Λονδίνου και Βρυξελλών.
- 14 Με έγγραφο της 13ης Μαΐου 2004, το γραφείο διαχείρισης και εκκαθάρισης των ατομικών δικαιωμάτων της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων ενημέρωσε τον αναιρεσιόντα σχετικά με τις συνέπειες που θα είχε για τα συνταξιοδοτικά του δικαιώματα η θέση σε ισχύ του νέου ΚΥΚ. Με το έγγραφο αυτό επισημάνθηκε, μεταξύ άλλων, ότι τα συνταξιοδοτικά δικαιώματα του αναιρεσιόντος δεν θα τροποποιούνταν αν η σύνταξή του είχε καθοριστεί πριν από τον Μάιο του 2004.
- 15 Ωστόσο, ο αναιρεσιών συνειδητοποίησε ότι το καθεστώς των χρηματικών του απολαβών υφίσταται μειώσεις βάσει του νέου ΚΥΚ, καθόσον ο εφαρμοστέος

διορθωτικός συντελεστής στις συντάξεις που καταβάλλονται στους πρώην υπαλλήλους κατοίκους Λονδίνου άρχισε σταδιακά να καταργείται και να αντικαθίσταται από ένα νέο διορθωτικό συντελεστή, χαμηλότερο από τον παλαιό.

- 16 Κατά συνέπεια, στις 20 Αυγούστου 2004, ο αναιρεσείων υπέβαλε, βάσει του άρθρου 90 του ΚΥΚ, διοικητική ένσταση ενώπιον της αρμόδιας για τους διορισμούς αρχής (στο εξής: ΑΔΑ) κατά της απόφασης της Επιτροπής, η οποία συνίστατο στα εκκαθαριστικά του σημειώματα σύνταξης για τους μήνες από Μάιο έως Ιούλιο του 2004. Ο αναιρεσείων ισχυρίστηκε ότι η αδικαιολόγητη κατ' αυτόν μείωση των συνταξιοδοτικών του δικαιωμάτων, και ειδικότερα του διορθωτικού συντελεστή, παραβιάζει διάφορες γενικές αρχές του δικαίου. Με απόφαση της 13ης Δεκεμβρίου 2004, η Επιτροπή απέρριψε τη διοικητική αυτή ένσταση (στο εξής: επίδικη απόφαση).

III — Η αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση

- 17 Με την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση, το Πρωτοδικείο απέρριψε την προσφυγή του αναιρεσείοντος περί ακυρώσεως της επίδικης αποφάσεως η οποία εκδόθηκε, αφενός, μαζί με την προσβληθείσα με τη διοικητική ένσταση του ενδιαφερόμενου απόφαση της ΑΔΑ περί τροποποιήσεως από 1ης Μαΐου 2004 του διορθωτικού συντελεστή, του οικογενειακού επιδόματος και του κατ' αποκοπή σχολικού επιδόματος που εφαρμόζονται στη σύνταξή του και, αφετέρου, μαζί με τα εκκαθαριστικά του σημειώματα συντάξεως κατά το μέρος που τα σημειώματα αυτά εφαρμόζουν την ανωτέρω απόφαση της ΑΔΑ από τον Μάιο του 2004.
- 18 Το Πρωτοδικείο έκρινε καταρχάς απαράδεκτο το σχετικό με το οικογενειακό και το σχολικό επίδομα αίτημα, για τον λόγο ότι δεν προβλήθηκε με τη διοικητική ένσταση, καθώς και το αίτημα περί ακυρώσεως της αποφάσεως που περιλαμβάνεται στα εκκαθαριστικά σημειώματα σύνταξης Μαΐου και Ιουνίου 2004, λόγω ελλείψεως εννόμου συμφέροντος. Το Πρωτοδικείο αναγνώρισε, αντιθέτως, έννομο συμφέρον για την προσβολή του εκκαθαριστικού σημειώματος σύνταξης του Ιουλίου 2004, δεδομένου ότι ο διορθωτικός συντελεστής που εφαρμόζεται στις αποδοχές των εν ενεργεία υπαλλήλων που υπηρετούν στο Ηνωμένο Βασίλειο καθορίστηκε σύμφωνα με τη «μέθοδο των πρωτευουσών» στο 142,7 %, με αναδρομική ισχύ για τον μήνα αυτό, ενώ το ποσό της σύνταξης του αναιρεσείοντος παρέμεινε αμετάβλητο, κατά τα προβλεπόμενα περί του εγγυημένου ονομαστικού ποσού, στο ίδιο επίπεδο με αυτό που προκύπτει από την εφαρμογή του διορθωτικού συντελεστή 139,6 % κατά την ίδια ημερομηνία.

- 19 Το Πρωτοδικείο εν συνεχεία έκρινε αβάσιμα τα επτά σκέλη της ενστάσεως ελλείψεως νομιμότητας του άρθρου 20 του παραρτήματος XIII του νέου ΚΥΚ, που αποτελούν τον μοναδικό λόγο που προέβαλε ο αναιρεσείων και που αντλούνται, αντιστοίχως, από παραβίαση της αρχής της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης, της ασφάλειας δικαίου, της μη αναδρομικότητας και των κεκτημένων δικαιωμάτων, από παραβίαση των αρχών της ίσης μεταχειρίσεως, της αναλογικότητας και της χρηστής διοίκησης καθώς και από κατάχρηση εξουσίας και ανεπαρκή αιτιολογία.
- 20 Το σκέλος του λόγου αυτού που αντλείται από παραβίαση της αρχής της ίσης μεταχειρίσεως, παραβίαση της οποίας η εκτίμηση από το Πρωτοδικείο αμφισβητείται στο πλαίσιο της υπό κρίση αιτήσεως αναιρέσεως, στηρίζεται σε τέσσερα επιχειρήματα.
- 21 Έτσι το Πρωτοδικείο, με τις σκέψεις 99 έως 109 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, απέρριψε το πρώτο επιχειρήμα του αναιρεσείοντος ότι η «μέθοδος των χωρών» για τον υπολογισμό των μεταβατικών διορθωτικών συντελεστών που εφαρμόζονται στις συντάξεις των υπαλλήλων που συνταξιοδοτούνται πριν από την 1η Μαΐου 2004 παραβιάζει την αρχή της ίσης μεταχειρίσεως, καθόσον οι υπολογιζόμενοι κατά τη νέα αυτή μέθοδο διορθωτικοί συντελεστές δεν εγγυώνται τη διατήρηση ισοδύναμης αγοραστικής ισχύος για όλους τους συνταξιούχους. Το Πρωτοδικείο υπενθύμισε καταρχάς το συμπέρασμα στο οποίο κατέληξε με την απόφαση της 26ης Φεβρουαρίου 2003, T-184/00, Drouinis κατά Επιτροπής (Συλλογή Υπ.Υπ. 2003, σ. I-A-51 και II-297, σκέψη 60), σύμφωνα με την οποία ένας ενιαίος για κάθε χώρα διορθωτικός συντελεστής μπορεί να αποτελεί κατάλληλο δείκτη ο οποίος αντανακλά, αναγκαστικά κατά προσέγγιση, το κόστος ζωής στο εσωτερικό ενός κράτους μέλους και ο οποίος εξυπηρετεί ικανοποιητικά τον σκοπό της διασφάλισης της ίσης μεταχειρίσεως των συνταξιούχων.
- 22 Το Πρωτοδικείο έκρινε επίσης ότι, με την αντικατάσταση της «μεθόδου των πρωτεύουσών» από τη «μέθοδο των χωρών», ο νομοθέτης δεν υπερέβη τα καθορισμένα όρια άσκησης της εξουσίας εκτιμήσεως που διαθέτει στον τομέα αυτό. Με τη σκέψη 105 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Πρωτοδικείο επισήμανε ειδικότερα ότι ο νομοθέτης είναι ελεύθερος να θεσπίσει, ως προς τους ενδιαφερόμενους υπαλλήλους, λιγότερο ευνοϊκές διατάξεις από τις προγενέστερες, υπό τον όρο ότι θα καθορίσει επαρκή μεταβατική περίοδο. Αυτή η ευχέρεια του νομοθέτη δεν μπορεί να εμποδίζεται ούτε και από την επίκληση της αρχής της ισότητας της αγοραστικής ισχύος, κατά μείζονα δε λόγο καθόσον το μεταβατικό καθεστώς εγγυάται στους συνταξιούχους τη διατήρηση του ονομαστικού ποσού της καθαρής σύνταξης που εισέπρατταν πριν από τη θέση σε ισχύ του νέου ΚΥΚ.

- 23 Με τις σκέψεις 110 έως 115 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Πρωτοδικείο απέρριψε το δεύτερο επιχείρημα του αναιρεσείοντος, αντλούμενο από την ύπαρξη δυσμενούς διακρίσεως μεταξύ των εν ενεργεία υπαλλήλων, στους οποίους εφαρμόζεται πάντοτε η «μέθοδος των πρωτευουσών», και των συνταξιοδοτηθέντων υπαλλήλων, επισημαίνοντας ότι οι δύο αυτές κατηγορίες υπαλλήλων βρίσκονται σε αντικειμενικά διαφορετικές καταστάσεις.
- 24 Το τρίτο επιχείρημα, με το οποίο ο αναιρεσείων προσπαθεί να αποδείξει την ύπαρξη δυσμενούς διακρίσεως σε σχέση με τους συνταξιούχους που κατοικούν στο Βέλγιο για τον λόγο ότι οι συντάξεις αυτών καθορίζονται λαμβανομένου υπόψη του κόστους ζωής των Βρυξελλών, ως πρωτεύουσας, απορρίφθηκε με τις σκέψεις 116 έως 130 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως. Συναφώς, το Πρωτοδικείο καταρχάς διαπίστωσε ότι, σύμφωνα με τον συνδυασμό των διατάξεων του άρθρου 1, παράγραφος 3, στοιχείο α', σημείο ii, και του άρθρου 3, παράγραφος 5, στοιχείο β', του παραρτήματος XI του νέου ΚΥΚ, οι διορθωτικοί συντελεστές που εφαρμόζονται στις συντάξεις που καταβάλλονται εντός κρατών μελών πλην του Βασιλείου του Βελγίου καθορίζονται «σε σχέση με το Βέλγιο» και ότι από κανένα στοιχείο του νέου καθεστώτος συντάξεων δεν μπορεί να συναχθεί ότι ο νομοθέτης θέλησε να ευνοήσει τους συνταξιούχους που κατοικούν στο Βέλγιο μέσω διορθωτικού συντελεστή που λαμβάνει υπόψη το κόστος ζωής των Βρυξελλών ως πρωτεύουσας.
- 25 Το Πρωτοδικείο προσέθεσε, με τις σκέψεις 120 έως 123 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι είναι αληθές ότι, κατά τη μετάβαση από τη «μέθοδο των πρωτευουσών» στη «μέθοδο των χωρών», ούτε το ποσό των «βελγικών» βασικών συντάξεων ούτε ο διορθωτικός συντελεστής του 100 % που εφαρμόζεται στο ποσό αυτό υπέστησαν μείωση στην οποία έχει ληφθεί υπόψη η νέα μεθοδολογία. Συναφώς, η Επιτροπή εξέθεσε, κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, ότι, στην πράξη, οι στατιστικολόγοι κατέληξαν στο συμπέρασμα ότι η μέθοδος που συνίσταται στη μέτρηση της διαφοράς μεταξύ των τιμών στις Βρυξέλλες και των τιμών σε μια άλλη πρωτεύουσα, όπως το Λονδίνο, παρέχει απολύτως έγκυρη εκτίμηση ως προς τη διαφορά μεταξύ των τιμών στο Βέλγιο και των τιμών στο Ηνωμένο Βασίλειο όσον αφορά όλα τα προϊόντα, πλην μιας εξαιρέσεως, δηλαδή των ενοικίων. Η Επιτροπή διευκρίνισε ότι οι στατιστικολόγοι, προκειμένου να καθορίσουν τους εφαρμοστέους στις συντάξεις διορθωτικούς συντελεστές, συγκρίνουν τα μέσα ενοίκια στο οικείο κράτος με τα μέσα ενοίκια στο Βέλγιο. Στη βάση αυτή, θα μπορούσε να θεωρηθεί ότι η διαφορά μεταξύ των Βρυξελλών και του μέσου όρου του Βελγίου είναι της τάξεως του 2 %. Εντούτοις, αυτό δεν συνεπάγεται τον καθορισμό διορθωτικού συντελεστή ύψους 98 % για το Βέλγιο.
- 26 Το Πρωτοδικείο διαπίστωσε συναφώς, με τη σκέψη 124 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι οι εξηγήσεις που παρέσχε η Επιτροπή αφορούν την υλοποίηση του

νέου καθεστώτος συντάξεων, όπως πραγματοποιήθηκε από την Ευρωπαϊκή Στατιστική Υπηρεσία (Eurostat) και οριστικοποιήθηκε με τους κανονισμούς προσαρμογής των διορθωτικών συντελεστών που εφαρμόζονται στις συντάξεις, ενώ η ένσταση ελλείψεως νομιμότητας που προέβαλε ο αναιρεσείων αφορά μόνον το άρθρο 20 του παραρτήματος XIII του νέου ΚΥΚ. Η νομιμότητα όμως μιας κοινοτικής κανονιστικής ρυθμίσεως δεν μπορεί να εξαρτάται από τον τρόπο εφαρμογής της ρυθμίσεως αυτής στην πράξη. Το Πρωτοδικείο προσέθεσε, με τη σκέψη 125 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι, εν πάση περιπτώσει, στο μέτρο που η πρακτική που περιγράφει η Επιτροπή ευνοεί τους συνταξιούχους που κατοικούν στο Βέλγιο καθώς διαφοροποιείται από τη νέα «μέθοδο των χωρών», πρέπει να υπομνησθεί ότι η τήρηση της αρχής της ίσης μεταχειρίσεως πρέπει να συμβιβάζεται με την τήρηση της αρχής της νομιμότητας, σύμφωνα με την οποία ουδείς μπορεί να επικαλείται υπέρ αυτού παρανομία διαπραχθείσα προς όφελος τρίτου.

27 Τέλος, με τις σκέψεις 131 έως 140 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Πρωτοδικείο απέρριψε το τέταρτο επιχείρημα, με το οποίο ο αναιρεσείων επικαλέστηκε την ύπαρξη δυσμενούς διακρίσεως σε σχέση με τους συνταξιούχους που κατοικούν σε ένα από τα «χαμηλού κόστους» κράτη μέλη, για τους οποίους είχε ισχύσει διορθωτικός συντελεστής χαμηλότερος από 100 % πριν από την 1η Μαΐου 2004 και για τους οποίους το νέο καθεστώς συντάξεων εισήγαγε ελάχιστο διορθωτικό συντελεστή ύψους 100 %, πράγμα που είχε ως αποτέλεσμα οι συνταξιούχοι αυτοί να απολαύουν ενός διορθωτικού συντελεστή προφανώς υψηλότερου από το πραγματικό κόστος ζωής του τόπου κατοικίας τους.

28 Έτσι, με τις σκέψεις 132 έως 135 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το Πρωτοδικείο έκρινε απαράδεκτο το επιχείρημα αυτό δεδομένου ότι ο αναιρεσείων δεν απέδειξε ότι θα μπορούσε να αντλήσει οικονομικό όφελος από μια απόφαση που κηρύσσει παράνομη την εφαρμογή ελάχιστου διορθωτικού συντελεστή ύψους 100 % στις συντάξεις που καταβάλλονται στα άτομα που κατοικούν σε κράτη μέλη «χαμηλού κόστους». Ειδικότερα, ο αναιρεσείων δεν ισχυρίστηκε ότι το φερόμενο «οικονομικό δώρο» που προσφέρεται στους συνταξιούχους που κατοικούν στα κράτη αυτά συνεπάγεται αναγκαστικά αντίστοιχη οικονομική απώλεια για τους συνταξιούχους που κατοικούν σε ένα «υψηλού κόστους» κράτος μέλος. Επιπλέον, δεδομένου ότι το κοινοτικό καθεστώς συντάξεων στηρίζεται όχι στο πρότυπο ενός συνταξιοδοτικού ταμείου, αλλά στην αρχή της αλληλεγγύης, ο κανόνας που επιβάλλει ελάχιστο διορθωτικό συντελεστή ύψους 100 % δεν συνεπάγεται νομικά τον πλουτισμό των εν λόγω συνταξιούχων εις βάρος της κατηγορίας συνταξιούχων στην οποία ανήκει ο αναιρεσείων.

29 Το Πρωτοδικείο, με τη σκέψη 136 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ανέφερε ότι, εν πάση περιπτώσει, η επιβολή ελάχιστου διορθωτικού συντελεστή ύψους 100 % δεν μπορεί να χαρακτηριστεί ως προδήλως αυθαίρετη ή ακατάλληλη, δεδομένου ότι ο κανόνας αυτός θεσπίστηκε προκειμένου να επιτευχθεί η μεγαλύτερη δυνατή προσέγγιση μεταξύ του μεταβατικού καθεστώτος, που διατηρεί τους εφαρμοστέους στις συντάξεις

διορθωτικούς συντελεστές, και του οριστικού καθεστώτος, που τους καταργεί. Υπό την έννοια αυτή, ο κανόνας αυτός προαναγγέλλει την κατάργηση των εφαρμοστέων στις συντάξεις διορθωτικών συντελεστών για πολλά κράτη μέλη και ως προς τους ενδιαφερόμενους συνταξιούχους.

IV — Επί της αιτήσεως αναιρέσεως

30 Με την αίτηση αναιρέσεως, ο F. Campoli ζητεί από το Δικαστήριο:

- να αναιρέσει την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση,
- να δεχθεί τα αιτήματα που προέβαλε ο αναιρεσιών πρωτοδίκως, τροποποιημένα υπό το πρίσμα του χαρακτηρισμού των σχετικών με το επίδομα στέγης και το σχολικό επίδομα αιτημάτων του ως απαραδέκτων, δηλαδή τα αιτήματα για ακύρωση της αποφάσεως της ΑΔΑ της 13ης Δεκεμβρίου 2004, με την οποία απορρίφθηκε η διοικητική ένστασή του και η οποία εκδόθηκε, αφενός, μαζί με την προσβληθείσα με την εν λόγω διοικητική ένσταση απόφαση της ΑΔΑ, περί τροποποίησεως από 1ης Μαΐου 2004 του εφαρμοστέου στο ποσό της συντάξεώς του διορθωτικού συντελεστή και, αφετέρου, μαζί με τα εκκαθαριστικά του σημειώματα συντάξεως κατά το μέρος που τα σημειώματα αυτά εφαρμόζουν την ανωτέρω απόφαση της ΑΔΑ από τον Μάιο του 2004, και
- να καταδικάσει την καθής και νυν αναιρεσίβλητη στο σύνολο των δικαστικών εξόδων.

31 Η Επιτροπή, που άσκησε επίσης αντανάιρηση, ζητεί από το Δικαστήριο:

- κυρίως, να απορρίψει την αίτηση αναιρέσεως ως απαράδεκτη,

— επικουρικό, να την απορρίψει στο σύνολό της ως αβάσιμη, και

— να καταδικάσει τον F. Campoli στο σύνολο των δικαστικών εξόδων.

32 Το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης ζητεί από το Δικαστήριο:

— να απορρίψει την αναίρεση ως αβάσιμη, και

— να καταδικάσει τον F. Campoli στα δικαστικά έξοδα.

33 Με την αίτησή του αναίρεσεως, ο ανααιρεσείων αμφισβητεί την εκτίμηση του Πρωτοδικείου σχετικά με το πρώτο, το τρίτο και το τέταρτο επιχείρημά του προς στήριξη του αντλούμενου από παραβίαση της αρχής της ίσης μεταχειρίσεως σκέλους του λόγου αναίρεσεως. Προβάλλοντας έναν και μοναδικό λόγο αναίρεσεως, ο ανααιρεσείων επικαλείται, συναφώς, παραβίαση από το Πρωτοδικείο της αρχής της ίσης μεταχειρίσεως, της αρχής των δικαιωμάτων άμυνας, της αρχής της ισότητας των διαδικών ενώπιον του κοινοτικού δικαστή, παράβαση της υποχρέωσεως αιτιολογήσεως που υπέχουν τα θεσμικά όργανα, παραγνώριση της έννοιας του έννομου συμφέροντος στο πλαίσιο ενστάσεως ελλείψεως νομιμότητας και παράβαση της υποχρέωσεως αιτιολογήσεως που υπέχει το ίδιο το Πρωτοδικείο.

34 Πριν εξεταστεί η βασιμότητα του λόγου αυτού, το Δικαστήριο πρέπει να αποφανθεί επί της ανταναιρέσεως που άσκησε η Επιτροπή, καθόσον η αντανάιρεση αυτή σκοπεί στο να κηρυχθεί απαράδεκτη η αίτηση αναίρεσεως του ανααιρεσιόντος.

Α — Επί της ανταναιρέσεως

1. Επιχειρήματα των διαδίκων

- 35 Η Επιτροπή υποστηρίζει ότι το Πρωτοδικείο θα έπρεπε αυτεπαγγέλτως να κηρύξει απαράδεκτο το πρώτο, το τρίτο και το τέταρτο επιχείρημα που προβλήθηκαν προς στήριξη του σκέλους του λόγου αναιρέσεως που αντλείται από παραβίαση της αρχής της ίσης μεταχειρίσεως, καθόσον τα επιχειρήματα αυτά δεν προβλήθηκαν κατά το προ της ασκήσεως της προσφυγής στάδιο. Συναφώς, η Επιτροπή ισχυρίζεται ότι ο αναιρεσίων, με τη διοικητική ένσταση που υπέβαλε κατά το προ της ασκήσεως της προσφυγής στάδιο, επικαλέστηκε, στο πλαίσιο του λόγου αυτού, μόνον το δεύτερο επιχείρημα, που βασίζεται στη διαφορά μεταξύ υπαλλήλων και συνταξιούχων, και ότι το επιχείρημα αυτό διακρινόταν από τα τρία άλλα επιχειρήματα τα οποία προβλήθηκαν μεταγενέστερα.
- 36 Η Επιτροπή διευκρίνισε, με το υπόμνημά της ανταπαντήσεως, ότι η αίτησή της ανταναιρέσεως έχει ως αντικείμενο την κήρυξη της αιτήσεως αναιρέσεως ως απαράδεκτης, καθόσον με αυτή γίνεται παραπομπή αποκλειστικά στα τρία απαράδεκτα επιχειρήματα. Η Επιτροπή παραδέχεται ότι, έστω και αν είναι διατυπωμένο κατά τον τρόπο αυτό, το αντικείμενο της αιτήσεως της ανταναιρέσεως δεν ανταποκρίνεται απόλυτα στο γράμμα του άρθρου 56 του Οργανισμού του Δικαστηρίου, φρονεί όμως ότι το Δικαστήριο οφείλει παρ' όλ' αυτά να εξετάσει αυτεπαγγέλτως το ζήτημα αν το Πρωτοδικείο υπέπεσε σε πλάνη περί το δίκαιο μη κηρύσσοντας αυτεπαγγέλτως απαράδεκτα τα τρία επίμαχα επιχειρήματα.
- 37 Κατά τον αναιρεσίοντα, η αίτηση ανταναιρέσεως είναι απαράδεκτη δεδομένου ότι, αντιθέτως προς τις επιταγές του εν λόγω άρθρου 56, η Επιτροπή δεν ηττήθηκε πρωτοδίκως. Ειδικότερα, η Επιτροπή δεν ζήτησε να κηρυχθεί απαράδεκτη η προσφυγή και το Πρωτοδικείο δέχτηκε στο σύνολό τους τα αιτήματά της απορρίπτοντας την προσφυγή ως αβάσιμη. Επιπλέον, μολονότι ασκεί ανταναιρέση, η Επιτροπή δεν ζητεί την ολική ή μερική αναιρέση της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως.
- 38 Επικουρικά, ο αναιρεσίων φρονεί ότι η αίτηση ανταναιρέσεως είναι αβάσιμη. Τα επίμαχα επιχειρήματα (πρώτο, τρίτο και τέταρτο) συνδέονται, στην πραγματικότητα, με την παραβίαση της αρχής της ίσης μεταχειρίσεως η οποία προβάλλεται

με τη διοικητική του ένσταση. Με την επίδικη απόφαση, η Επιτροπή χαρακτήρισε σαφώς την επιχειρηματολογία του αναιρεσείοντος ως επίκριση του γεγονότος ότι «οι κάτοικοι μιας “υψηλού κόστους” περιοχής στερούνται για τον λόγο αυτό ισοδύναμης αγοραστικής ισχύος σε σχέση με αυτούς που έχουν την κατοικία τους σε περιοχές “χαμηλού κόστους”» και ότι «οι συνταξιούχοι δεν θα απολαμβάνουν πλέον της ίδιας αγοραστικής ισχύος ανάλογα με τον τόπο κατοικίας τους». Η έκθεση ακροατηρίου του Πρωτοδικείου εκθέτει με σαφήνεια τα τέσσερα επιχειρήματα που προβλήθηκαν από τον αναιρεσείοντα προς στήριξη της επιχειρηματολογίας που αντλείται από παραβίαση της αρχής της απαγόρευσης των διακρίσεων ενώ η Επιτροπή δεν έχει αμφισβητήσει την έκθεση αυτή ούτε το παραδεκτό των εν λόγω επιχειρημάτων.

2. Εκτίμηση του Δικαστηρίου

- ³⁹ Σύμφωνα με το άρθρο 56, δεύτερο εδάφιο, του Οργανισμού του Δικαστηρίου, η αναίρεση μπορεί να ασκηθεί από τον εν όλω ή εν μέρει ηττηθέντα διάδικο.
- ⁴⁰ Όπως όμως ισχυρίζεται και η Επιτροπή με το υπόμνημά της ανταπαντήσεως, η αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση δέχεται στο σύνολό τους τα αιτήματα που η ίδια προέβαλε ενώπιον του Πρωτοδικείου. Πρέπει ειδικότερα να παρατηρηθεί ότι η Επιτροπή, ενώ επισήμανε, ενώπιον του Πρωτοδικείου, το απαράδεκτο των σχετικών με το οικογενειακό και το σχολικό επίδομα αιτημάτων του αναιρεσείοντος, για τον λόγο ότι τα αιτήματα αυτά δεν προβλήθηκαν με τη διοικητική ένσταση, ουδόλως προέβαλε ένσταση απαραδέκτου του σκέλους που αντλείται από παραβίαση της αρχής της ίσης μεταχειρίσεως.
- ⁴¹ Επιπλέον, όπως προκύπτει ειδικότερα από το άρθρο 61 του Οργανισμού του Δικαστηρίου, κάθε αίτηση αναίρεσεως πρέπει να σκοπεί στην εν όλω ή εν μέρει αναίρεση αποφάσεως του Πρωτοδικείου, ενώ το Δικαστήριο μπορεί, σε περίπτωση που η απόφαση αναιρεθεί, είτε να αποφανθεί το ίδιο οριστικά επί της διαφοράς, εφόσον είναι ώριμη προς εκδίκαση, είτε να την αναπέμψει στο Πρωτοδικείο για να την κρίνει.

- 42 Εν προκειμένω όμως, η αντανάιρηση της Επιτροπής σκοπεί όχι στην αναίρηση της ανααιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, αλλά στην κήρυξη της αιτήσεως αναιρέσεως που άσκησε ο ανααιρεσείων ως απαράδεκτης.
- 43 Επομένως, η αίτηση ανταναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί ως απαράδεκτη.

B — Επί της αιτήσεως αναιρέσεως

1. Επί της εκ μέρους του Πρωτοδικείου εκτιμήσεως του πρώτου επιχειρήματος που αφορά παραβίαση της αρχής της ίσης μεταχειρίσεως και αντλείται από το γεγονός ότι η νέα «μέθοδος των χωρών» δεν διασφαλίζει ισοδύναμη αγοραστική ισχύ για όλους τους συνταξιούχους

Επιχειρήματα των διαδίκων

- 44 Ο ανααιρεσείων ισχυρίζεται ότι το Πρωτοδικείο, απορρίπτοντας το πρώτο αυτό επιχείρημα, παραβίασε την αρχή της ίσης μεταχειρίσεως και παρέβη την υποχρέωση αιτιολογήσεως που υπέχει ο κοινοτικός δικαστής. Συγκεκριμένα, κατά τον ανααιρεσείοντα, με την ανααιρεσιβαλλόμενη απόφαση η ευρεία εξουσία εκτιμήσεως που διαθέτει ο νομοθέτης τίθεται υπεράνω της αρχής αυτής. Η σκέψη 105 της ανααιρεσιβαλλομένης αποφάσεως είναι αποφασιστικής σημασίας συναφώς. Η ύπαρξη επαρκούς μεταβατικής περιόδου, την οποία επικαλέστηκε το Πρωτοδικείο, μπορεί μεν να αποτελεί λειτουργικό στοιχείο προκειμένου να εξεταστεί η τήρηση των αρχών της ασφάλειας δικαίου, της μη αναδρομικότητας και των κεκτημένων δικαιωμάτων, είναι όμως άσχετη προς την εξέταση της νομιμότητας ενός μέτρου υπό το πρίσμα της αρχής της ίσης μεταχειρίσεως.
- 45 Ο ανααιρεσείων υπογραμμίζει, επιπλέον, ότι ο διορθωτικός συντελεστής που καθορίζεται σύμφωνα με τη «μέθοδο των χωρών» παραβιάζει την αρχή της ίσης μεταχειρίσεως στο μέτρο που παρέχει μόνον κατά προσέγγιση τη δυνατότητα να

αντανακλάται το κόστος ζωής στο εσωτερικό μιας χώρας και να εξυπηρετείται έτσι ο σκοπός της ισότητας της αγοραστικής ισχύος μεταξύ πρώην υπαλλήλων. Η νέα μέθοδος, πράγματι, θέτει σε δυσμενέστερη μοίρα τους συνταξιούχους που κατοικούν στην πρωτεύουσα ή σε άλλες πόλεις ή περιοχές «υψηλού κόστους» και που αδυνατούν να αντεπεξέλθουν στα συναφή με τον τόπο κατοικίας τους έξοδα.

- 46 Σύμφωνα με την Επιτροπή, με τη σκέψη 105 της αναιρεσιβαλλομένης απόφασεως απλώς συνάγονται οι συνέπειες του γεγονότος ότι στον οικείο τομέα ο νομοθέτης διαθέτει ορισμένα περιθώρια εκτιμήσεως. Επ' αυτού, το Πρωτοδικείο έκρινε ειδικότερα ότι η ισότητα της αγοραστικής ισχύος, ως ιδιαίτερη έκφανση της αρχής της ισότητας, δεν παραβιάζεται από τη μεταβολή της εν λόγω μεθόδου αν δεν υφίσταται αυθαίρετη ή προδήλως ακατάλληλη διαφοροποίηση υπερβαίνουσα τα περιθώρια εκτιμήσεως που διαθέτει ο νομοθέτης, κατά μείζονα δε λόγο καθόσον το μεταβατικό καθεστώς εγγυάται τη διατήρηση του ονομαστικού ποσού της καθαρής σύνταξης.
- 47 Το Συμβούλιο υποστηρίζει ότι ο αναιρεσειών συγχέει την αρχή της ίσης μεταχειρίσεως με την «αρχή της ισοδύναμης αγοραστικής ισχύος». Συγκεκριμένα, η σκέψη 105 της αναιρεσιβαλλομένης απόφασεως παραπέμπει όχι στην αρχή της ίσης μεταχειρίσεως γενικώς, αλλά στην «αρχή της ισοδύναμης αγοραστικής ισχύος», που αποτελεί απλώς ένα από τα διαθέσιμα μέσα για τη διασφάλιση της ίσης μεταχειρίσεως. Επιπλέον, όπως ακριβώς η «μέθοδος των πρωτευουσών», η «μέθοδος των χωρών» τηρεί την αρχή της ίσης μεταχειρίσεως και δεν θίγει πολλά μάλλον την ελεύθερη κυκλοφορία των συνταξιούχων. Συγκεκριμένα, το παλαιό σύστημα ευνοούσε, στο ίδιο μέτρο με το ισχύον σύστημα, την επιλογή των περιοχών στο εσωτερικό ενός κράτους όπου η ζωή είναι λιγότερο ακριβή, και έτσι εξαρτούσε την επιλογή του τόπου κατοικίας από προϋποθέσεις.

Εκτίμηση του Δικαστηρίου

- 48 Ο αναιρεσειών, βάλλοντας κατά της εκ μέρους του Πρωτοδικείου εκτιμήσεως σχετικά με το επιχείρημα που αντλείται από παραβίαση της αρχής της ίσης μεταχειρίσεως για τον λόγο ότι η νέα «μέθοδος των χωρών» δεν διασφαλίζει ισοδύναμη αγοραστική ισχύ για όλους τους συνταξιούχους, σκοπεύει, κατ' ουσίαν, στο να αναγνωριστεί ότι το Πρωτοδικείο κακώς έκρινε ότι ο κοινοτικός νομοθέτης, αντικαθιστώντας τη «μέθοδο των πρωτευουσών» με τη «μέθοδο των χωρών» για τον καθορισμό των διορθωτικών συντελεστών στο πλαίσιο του μεταβατικού καθεστώτος συντάξεων, δεν υπερέβη τα όρια της εξουσίας εκτιμήσεως που διαθέτει στον συγκεκριμένο τομέα.

- 49 Για να εκτιμηθεί η βασιμότητα της επιχειρηματολογίας αυτής, πρέπει καταρχάς να διαπιστωθεί αν η εφαρμογή στις συντάξεις ενός ενιαίου για κάθε χώρα διορθωτικού συντελεστή, υπολογιζόμενου σύμφωνα με τη «μέθοδο των χωρών», είναι συμβατή με την αρχή της ίσης μεταχειρίσεως.
- 50 Συναφώς, πρέπει να υπομνησθεί ότι η αρχή της ίσης μεταχειρίσεως ή της απαγορεύσεως των διακρίσεων επιβάλλει να μην αντιμετωπίζονται διαφορετικά παρόμοιες καταστάσεις και να μην αντιμετωπίζονται κατά τον ίδιο τρόπο διαφορετικές καταστάσεις, εκτός αν η αντιμετώπιση αυτή δικαιολογείται αντικειμενικά (αποφάσεις της 10ης Ιανουαρίου 2006, C-344/04, IATA και ELFAA, Συλλογή 2006, σ. I-403, σκέψη 95, και της 11ης Σεπτεμβρίου 2007, C-227/04 P, Lindorfer κατά Συμβουλίου, Συλλογή 2007, σ. I-6767, σκέψη 63).
- 51 Όσον αφορά τα άρθρα του πρώην ΚΥΚ που προβλέπουν την εφαρμογή διορθωτικού συντελεστή στις αμοιβές και στις συντάξεις των υπαλλήλων, το Δικαστήριο έχει κρίνει ότι δεν μπορεί να υποστηριχθεί ότι μια διάταξη με σκοπό τη διατήρηση ισοδύναμης αγοραστικής ισχύος για όλους τους συνταξιοδοτημένους υπαλλήλους ανεξάρτητα από τον τόπο κατοικίας τους είναι ασυμβίβαστη με την αρχή της ίσης μεταχειρίσεως (βλ. διάταξη της 29ης Απριλίου 2004, C-187/03 P, Drouvis κατά Επιτροπής, σκέψεις 25 και 26 καθώς και την εκεί παρατιθέμενη νομολογία).
- 52 Όπως όμως ορθώς επισήμανε το Πρωτοδικείο με τις σκέψεις 99 έως 101 της αναιρεσιβαλλομένης απόφασεως, ένα σύστημα διορθωτικού συντελεστή, ως εκ της φύσεώς του, δεν μπορεί να διασφαλίσει απόλυτη ισότητα μεταχειρίσεως μεταξύ των πρώην υπαλλήλων, δεδομένου ότι είναι προφανώς αδύνατο να λάβει υπόψη το κόστος ζωής και τις διακυμάνσεις του σε όλες τις περιοχές των διαφόρων κρατών μελών που οι συνταξιούχοι μπορεί να ορίσουν ως τόπο κατοικίας τους, και να εφαρμόσει, για καθεμία από τις περιοχές αυτές, ειδικό διορθωτικό συντελεστή. Υπό τις συνθήκες αυτές, ένας ενιαίος για κάθε χώρα διορθωτικός συντελεστής μπορεί να αποτελεί κατάλληλο δείκτη ο οποίος να αντανακλά, αναγκαστικά κατά προσέγγιση, το κόστος ζωής στο εσωτερικό ενός κράτους μέλους.
- 53 Ως προς τη μέθοδο που πρέπει να επιλεγεί για τον υπολογισμό αυτού του ενιαίου για κάθε χώρα διορθωτικού συντελεστή, δεν αμφισβητείται, όπως επισήμανε και ο γενικός εισαγγελέας με τα σημεία 69 και 70 των προτάσεών του, ότι οποιοδήποτε σύστημα επιλεγεί θα αποτελέσει, στην καλύτερη περίπτωση, μια λογική προσέγγιση

του πραγματικού κόστους ζωής που επωμίζεται κάθε πρώην υπάλληλος και ότι, υπό το πρίσμα αυτό, τόσο «η μέθοδος των πρωτευουσών» όσο και η «μέθοδος των χωρών» παρουσιάζουν πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα.

- 54 Λαμβανομένου υπόψη του γεγονότος ότι ο ενιαίος για κάθε χώρα διορθωτικός συντελεστής υπολογίζεται αναγκαστικά κατά προσέγγιση, ο σκοπός της διασφάλισης ορισμένης ισοδυναμίας της αγοραστικής ισχύος μεταξύ των πρώην υπαλλήλων που κατοικούν στα διάφορα κράτη μέλη πρέπει, στην πραγματικότητα, να θεωρείται ότι τηρείται στο μέτρο που ο διορθωτικός αυτός συντελεστής καθορίζεται σύμφωνα με κριτήρια που εγγυώνται την αντιπροσωπευτικότητά του. Είναι όμως αναμφισβήτητο ότι η «μέθοδος των χωρών» αντανακλά το κόστος ζωής στο εσωτερικό ενός κράτους τουλάχιστον κατά τρόπο τόσο αντιπροσωπευτικό όσο και η «μέθοδος των πρωτευουσών».
- 55 Δεδομένου, επομένως, ότι η «μέθοδος των χωρών» συνιστά κατάλληλο τρόπο υπολογισμού προκειμένου να διασφαλιστεί, στο μέτρο του δυνατού, η ισοδυναμία της αγοραστικής ισχύος μεταξύ των συνταξιούχων, το Πρωτοδικείο δεν υπέπεσε σε νομική πλάνη κρίνοντας ότι ο κοινοτικός νομοθέτης δεν παραβίασε την αρχή της ίσης μεταχειρίσεως αντικαθιστώντας τη «μέθοδο των πρωτευουσών» με τη «μέθοδο των χωρών» για τον καθορισμό των διορθωτικών συντελεστών στο πλαίσιο του μεταβατικού καθεστώτος συντάξεων.
- 56 Επιβάλλεται η διαπίστωση ότι οι επικρίσεις που διατυπώνει ο αναιρεσείων κατά της σκέψης 105 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως είναι αβάσιμες. Από τη συλλογιστική που αναπτύσσεται με τις σκέψεις 99 έως 104 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως προκύπτει ότι, αντιθέτως προς τα υποστηριζόμενα από τον αναιρεσείοντα, το Πρωτοδικείο απάντησε αρνητικά στο ερώτημα αν η νέα μέθοδος καθορισμού των διορθωτικών συντελεστών, θεωρούμενη υπό το πρίσμα του επιδιωκόμενου σκοπού, συνιστά αυθαίρετη ή προδήλως ακατάλληλη διαφοροποίηση. Πράττοντας έτσι, το Πρωτοδικείο ουδόλως έκρινε ότι το μοναδικό όριο στην εξουσία του νομοθέτη συνίσταται στην ύπαρξη επαρκούς μεταβατικής περιόδου, όπως προτείνει ο αναιρεσείων, αλλά, αντιθέτως, εξέτασε, ακολουθώντας συλλογιστική ανάλογη με αυτήν που αναπτύσσεται στις σκέψεις 51 έως 54 της παρούσας αποφάσεως, το ερώτημα αν ο κοινοτικός νομοθέτης παραβίασε την αρχή της ίσης μεταχειρίσεως αντικαθιστώντας τη «μέθοδο των πρωτευουσών» με τη «μέθοδο των χωρών». Από την ανάγνωση της βαλλόμενης σκέψης, στο γενικό πλαίσιο μέσα στο οποίο αυτή εντάσσεται, καθίσταται επομένως προφανές ότι η συλλογιστική του Πρωτοδικείου δεν βασίζεται στην υπόθεση ότι, στο πλαίσιο της ρύθμισης του καθεστώτος συντάξεων, ο κοινοτικός νομοθέτης δεσμεύεται μεν από τις αρχές της ασφάλειας δικαίου και των κεκτημένων δικαιωμάτων, όχι όμως από την αρχή της ίσης μεταχειρίσεως.

57 Από τα προεκτεθέντα προκύπτει ότι το πρώτο σκέλος του μοναδικού λόγου αναιρέσεως, που αντλείται από παραβίαση της αρχής της ίσης μεταχειρίσεως και παράβαση της υποχρεώσεως αιτιολογήσεως που υπέχει ο κοινοτικός δικαστής, πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμο.

2. Επί της εκ μέρους του Πρωτοδικείου εκτιμήσεως του τέταρτου επιχειρήματος, το οποίο αντλείται από την ύπαρξη δυσμενούς διακρίσεως σε σχέση με τους συνταξιούχους που κατοικούν σε ένα από τα «χαμηλού κόστους» κράτη μέλη, λόγω της εισαγωγής ελάχιστου διορθωτικού συντελεστή ύψους 100 %

Επιχειρήματα των διαδίκων

58 Ο αναιρεσείων υποστηρίζει ότι έχει έννομο συμφέρον, αντιθέτως προς ό,τι κρίθηκε με τις σκέψεις 132 έως 135 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως. Ο αναιρεσείων αμφισβητεί το γεγονός ότι τέτοιο έννομο συμφέρον μπορεί να προκύψει μόνον από πλουτισμό των συνταξιούχων που κατοικούν σε κράτος μέλος «χαμηλού κόστους» εις βάρος των συνταξιούχων που κατοικούν σε κράτος μέλος «υψηλού κόστους», υπογραμμίζοντας ότι η επίκρισή του βασίζεται στο γεγονός ότι τίθεται η «αρχή της ισότητας της αγοραστικής ισχύος». Ακόμα και αν υποθεθεί ότι τίθεται το ζήτημα της σχέσης που υπάρχει μεταξύ των παροχών που καταβάλλονται σε μία ομάδα συνταξιούχων και αυτών που καταβάλλονται σε άλλη ομάδα, διαπιστώνεται ότι το κόστος που προκύπτει από την εφαρμογή ελάχιστου διορθωτικού συντελεστή ύψους 100 % «αντισταθμίζεται» από την εισαγωγή της «μεθόδου των χωρών».

59 Όσον αφορά την εκ μέρους του Πρωτοδικείου διαπίστωση, με τη σκέψη 136 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ότι η εισαγωγή ελάχιστου διορθωτικού συντελεστή ύψους 100 % δεν μπορεί, εν πάση περιπτώσει, να χαρακτηριστεί ως προδήλως αυθαίρετη ή ακατάλληλη, ο αναιρεσείων ισχυρίζεται ότι το συμπέρασμα αυτό δεν μπορεί να δικαιολογηθεί από την απλή αναφορά στην ευρεία εξουσία του νομοθέτη και στον σκοπό της προσέγγισης μεταξύ του μεταβατικού και του οριστικού καθεστώτος. Επιπλέον, για τους συνταξιούχους που κατοικούν στις «χαμηλού κόστους» χώρες δεν έχει θεσπιστεί κανένα μεταβατικό καθεστώς. Η διαφοροποίηση που προκύπτει από το γεγονός ότι ο κανόνας που καθιερώνει ελάχιστο διορθωτικό συντελεστή χρησιμεύει στους συνταξιούχους αυτούς το προνόμιο παροχών που υπερβαίνουν ουσιαστικά το κόστος ζωής του τόπου κατοικίας τους ουδόλως δικαιολογείται αντικειμενικά από τη φύση και τα χαρακτηριστικά του μεταβατικού καθεστώτος.

60 Η Επιτροπή και το Συμβούλιο φρονούν ότι το Πρωτοδικείο ορθώς έκρινε απαράδεκτο το επιχείρημα του αναιρεσείοντος. Συναφώς, τα όργανα αυτά ισχυρίζονται ότι, ακόμα και αν το Πρωτοδικείο είχε κρίνει βάσιμο το εν λόγω επιχείρημα, τούτο θα συνεπαγόταν μείωση του ποσού της σύνταξης για τους συνταξιούχους που κατοικούν στα «χαμηλού κόστους» κράτη μέλη, πράγμα που ουδόλως θα μετέβαλλε την κατάσταση του αναιρεσείοντος. Επικουρικώς, η Επιτροπή και το Συμβούλιο υποστηρίζουν ότι ο νομοθέτης, πραγματοποιώντας την προσαρμογή του μεταβατικού συστήματος στο οριστικό σύστημα για πολλά κράτη μέλη και προς όφελος των συνταξιούχων που κατοικούν σε «χαμηλού κόστους» κράτη μέλη, προέβη σε μια συνεπή και κατάλληλη επιλογή. Το Συμβούλιο υπογραμμίζει ότι για τους συνταξιούχους αυτούς δεν υπήρχαν νόμιμες προσδοκίες που έπρεπε να διασφαλιστούν, πράγμα το οποίο εξηγεί ότι, ως προς αυτούς, δεν ήταν αναγκαία η λήψη μεταβατικών μέτρων.

Εκτίμηση του Δικαστηρίου

61 Ο αναιρεσείων βάλλει κατά των αιτιολογιών της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, με τις οποίες το Πρωτοδικείο απέρριψε το επιχείρημά του που αντλείται από την ύπαρξη δυσμενούς διακρίσεως σε σχέση με τους συνταξιούχους που κατοικούν σε ένα από τα «χαμηλού κόστους» κράτη μέλη, λόγω της εισαγωγής ελάχιστου διορθωτικού συντελεστή ύψους 100 %, τόσο ως προς την εκ μέρους του Πρωτοδικείου εκτίμηση του παραδεκτού του επιχειρήματος αυτού όσο και ως προς την εξέτασή του επί της ουσίας. Συγκεκριμένα, ο αναιρεσείων προσπαθεί να αποδείξει ότι, αντιθέτως προς ό,τι έχει κρίνει το Δικαστήριο, το επιχείρημά του είναι παραδεκτό και βάσιμο.

62 Προτού δοθεί απάντηση στις επικρίσεις αυτές, πρέπει να εξεταστεί η ένσταση ελλείψεως νομιμότητας που προέβαλε η Επιτροπή. Η Επιτροπή ισχυρίζεται ότι το Πρωτοδικείο όφειλε να έχει κηρύξει αυτεπαγγέλτως απαράδεκτο το επιχείρημα, δεδομένου ότι ο αναιρεσείων το προέβαλε πρωτοδίκως μόλις για πρώτη φορά με το υπόμνημα απαντήσεως, στο πλαίσιο της πρωτόδικης διαδικασίας, οπότε το επιχείρημα αυτό αποτελεί νέο ισχυρισμό.

63 Συναφώς, αρκεί η διαπίστωση ότι, όπως επισήμανε και ο γενικός εισαγγελέας με τις παραγράφους 103 και 104 των προτάσεών του, το εν λόγω επιχείρημα είχε προβληθεί, έστω και υποτυπωδώς, με το τμήμα της προσφυγής με το οποίο αναπτύσσεται ο

ισχυρισμός περί καταχρήσεως εξουσίας καθώς και περί παραβίασεως της αρχής της αναλογικότητας και της υποχρέωσεως αιτιολογήσεως. Από τη νομολογία προκύπτει όμως ότι ο ισχυρισμός που αποτελεί ανάπτυξη λόγου που προβλήθηκε προηγουμένως, άμεσα ή έμμεσα, με το εισαγωγικό της δίκης έγγραφο πρέπει να θεωρείται παραδεκτός (βλ., συναφώς, αποφάσεις της 19ης Μαΐου 1983, 306/81, Βέρρος κατά Κοινοβουλίου, Συλλογή 1983, σ. 1755, σκέψη 9, και της 26ης Απριλίου 2007, C-412/05 P, Alcon κατά ΓΕΕΑ, Συλλογή 2007, σ. I-3569, σκέψεις 38 έως 40).

- 64 Ως προς τη βασιμότητα των επικρίσεων του αναιρεσειόντος, επιβάλλεται καταρχάς η εξέταση εκείνων που διατυπώνονται κατά της σκέψης 136 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, με την οποία το Πρωτοδικείο, αφού απέρριψε ως απαράδεκτο το εν λόγω επιχείρημα λόγω ελλείψεως έννομου συμφέροντος του αναιρεσειόντος, έκρινε ότι, εν πάση περιπτώσει, η επιβολή ελάχιστου διορθωτικού συντελεστή ύψους 100 % δεν μπορεί να χαρακτηριστεί προδήλως αυθαίρετη ή ακατάλληλη, δεδομένου ότι ο κανόνας αυτός θεσπίστηκε προκειμένου να επιτευχθεί η μεγαλύτερη δυνατή προσέγγιση μεταξύ του μεταβατικού καθεστώτος, που διατηρεί τους εφαρμοστέους στις συντάξεις διορθωτικούς συντελεστές, και του οριστικού καθεστώτος, που τους καταργεί. Συγκεκριμένα, το υπό κρίση σκέλος του λόγου αναιρέσεως που προβάλλει ο αναιρεσειών θα μπορούσε να ευδοκιμήσει μόνο στην περίπτωση που η διαπίστωση αυτή ήταν νομικά εσφαλμένη. Τούτο όμως δεν συμβαίνει εν προκειμένω.
- 65 Όπως ορθώς επισήμανε το Πρωτοδικείο, η επιβολή, στο πλαίσιο του μεταβατικού καθεστώτος, ελάχιστου διορθωτικού συντελεστή ύψους 100 % προαναγγέλλει απλώς, ως προς μια μερίδα των συνταξιούχων, την κατάργηση των διορθωτικών συντελεστών την οποία προβλέπει το οριστικό καθεστώς. Επομένως, η συμφωνία του μεταβατικού καθεστώτος με την αρχή της ίσης μεταχειρίσεως πρέπει να αναλυθεί υπό το πρίσμα αυτό.
- 66 Επιβάλλεται όμως η διαπίστωση ότι η απόφαση του κοινοτικού νομοθέτη να μεταρρυθμίσει το καθεστώς των συντάξεων, καταργώντας τους εφαρμοστέους στις συντάξεις διορθωτικούς συντελεστές, δεν είναι ασυμβίβαστη προς την αρχή της ίσης μεταχειρίσεως. Μολονότι αληθεύει ότι το παλαιό καθεστώς συντάξεων, βασιζόμενο σε ένα σύστημα διορθωτικών συντελεστών και, κατά συνέπεια, σε ορισμένη αντιστάθμιση των διακυμάνσεων της αγοραστικής ισχύος ανάλογα με το κράτος μέλος κατοικίας του συνταξιούχου, αποτελούσε κατάλληλο μέσο υλοποίησης της αρχής αυτής, από αυτό δεν μπορεί να συναχθεί ότι οποιοδήποτε άλλο σύστημα είναι ασυμβίβαστο προς την ίδια αυτή αρχή.

- 67 Συγκεκριμένα, όπως ορθώς επισήμανε το Συμβούλιο, ένα καθεστώς συντάξεων που σκοπεί στην ισοδυναμία της αγοραστικής ισχύος αποτελεί απλώς ένα από τα πιθανά μέσα για τη διασφάλιση της αρχής της ίσης μεταχειρίσεως. Η τήρηση της αρχής αυτής εξασφαλίζεται κατά μείζονα λόγο από ένα σύστημα σύμφωνα με το οποίο οι συνταξιούχοι λαμβάνουν, για ισοδύναμη εισφορά, ίσο ονομαστικό ποσό σύνταξης, πράγμα το οποίο άλλωστε ισχύει κατά γενικό κανόνα, όπως διαπίστωσε η Επιτροπή, στα καθεστώτα συντάξεως που εφαρμόζονται στα κράτη μέλη και σε άλλους διεθνείς οργανισμούς.
- 68 Δεδομένου ότι το οριστικό καθεστώς συντάξεων που προκύπτει από τον νέο ΚΥΚ, καθόσον δεν επιδιώκει πλέον τον σκοπό της διασφάλισης ορισμένης ισοδυναμίας της αγοραστικής ισχύος μεταξύ των συνταξιούχων ανεξάρτητα από τον τόπο κατοικίας τους, είναι, επομένως, συμβατό με την αρχή της ίσης μεταχειρίσεως, το μεταβατικό καθεστώς που προαναγγέλλει απλώς την εφαρμογή της αρχής του «ενιαίου» ποσού της σύνταξης προς όφελος των συνταξιούχων για τους οποίους η αρχή αυτή είναι ευνοϊκή, δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι εισάγει δυσμενή διάκριση.
- 69 Διαπιστώνεται επομένως ότι το Πρωτοδικείο ορθώς έκρινε αβάσιμο το επιχείρημα του αναιρεσείοντος που αντλείται από την ύπαρξη δυσμενούς διακρίσεως σε σχέση με τους συνταξιούχους που κατοικούν σε ένα από τα «χαμηλού κόστους» κράτη μέλη λόγω της επιβολής, από το μεταβατικό καθεστώς, ελάχιστου διορθωτικού συντελεστή ύψους 100 %. Υπό τις συνθήκες αυτές, δεν χρειάζεται να αποφανθεί το Δικαστήριο επί της αντιρρήσεως που αντλείται από το ότι το εν λόγω επιχείρημα είναι απαράδεκτο λόγω ελλείψεως έννομου συμφέροντος του αναιρεσείοντος.
- 70 Από τα προεκτεθέντα προκύπτει ότι το υπό κρίση σκέλος του μοναδικού λόγου αναιρέσεως, το οποίο αντλείται από παραβίαση της αρχής της ίσης μεταχειρίσεως και από παραγνώριση της έννοιας του έννομου συμφέροντος, πρέπει να απορριφθεί.

3. Επί της εκ μέρους του Πρωτοδικείου εκτιμήσεως του τρίτου επιχειρήματος που αφορά ύπαρξη δυσμενούς διακρίσεως σε σχέση με τους συνταξιούχους που κατοικούν στο Βέλγιο

Επιχειρήματα των διαδίκων

- 71 Ο αναιρεσιών υποστηρίζει συναφώς ότι, αντιθέτως προς ό,τι κρίθηκε με την αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση, το νέο καθεστώς συντάξεων συνδέεται με το κόστος ζωής στις Βρυξέλλες. Έτσι, το άρθρο 3 του παραρτήματος XI του νέου ΚΥΚ διευκρινίζει ότι η προσαρμογή των αμοιβών και των συντάξεων στηρίζεται σε μια σειρά στοιχείων που διαλαμβάνονται στο άρθρο 1 του ίδιου παραρτήματος, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνεται η εξέλιξη του κόστους ζωής στις Βρυξέλλες (διεθνής δείκτης Βρυξελλών). Το γεγονός ότι κανένας διορθωτικός συντελεστής δεν εφαρμόζεται στο Βέλγιο, κατά το άρθρο 3, παράγραφος 5, του παραρτήματος XI του νέου ΚΥΚ, σημαίνει ότι στις συντάξεις έχει εφαρμογή, *de facto*, διορθωτικός συντελεστής ύψους 100 %. Ως εκ τούτου, τα εισοδήματα των συνταξιούχων που κατοικούν στο Βέλγιο καθορίζονται λαμβανομένου υπόψη αποκλειστικά του κόστους ζωής στις Βρυξέλλες, πρωτεύουσα του κράτους μέλους αυτού.
- 72 Ο αναιρεσιών βάλλει, επιπλέον, κατά των αιτιολογιών της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως που εκτίθενται τόσο στη σκέψη 124, και σύμφωνα με τις οποίες «η νομιμότητα μιας κοινοτικής κανονιστικής ρυθμίσεως δεν μπορεί να εξαρτάται από τον τρόπο εφαρμογής της ρυθμίσεως αυτής στην πράξη», όσο και στη σκέψη 125 της αποφάσεως αυτής, όπου γίνεται μνεία της νομολογίας βάσει της οποίας η τήρηση της αρχής της ίσης μεταχειρίσεως πρέπει να συμβιβάζεται με την τήρηση της αρχής της νομιμότητας, σύμφωνα με την οποία ουδείς μπορεί να επικαλείται υπέρ αυτού παρανομία διαπραχθείσα προς όφελος τρίτου. Ο αναιρεσιών επικαλείται συναφώς παραβίαση των αρχών της ίσης μεταχειρίσεως και της ισότητας των διαδίκων ενώπιον του κοινοτικού δικαστή, προσβολή των δικαιωμάτων άμυνας καθώς και παράβαση της υποχρεώσεως αιτιολογήσεως που υπέχουν ο κοινοτικός δικαστής και τα θεσμικά όργανα.
- 73 Η Επιτροπή και το Συμβούλιο παραπέμπουν στο γράμμα του άρθρου 1, παράγραφος 3, στοιχείο α', και του άρθρου 3, παράγραφος 5, δεύτερο εδάφιο, στοιχείο β', του παραρτήματος XI του ΚΥΚ, υπογραμμίζοντας ότι το πρώτο από τα άρθρα αυτά ορίζει ότι η Eurostat υπολογίζει τις οικονομικές ισοτιμίες «σε σχέση με το Βέλγιο». Το νέο καθεστώς, επομένως, ουδόλως συνδέεται με το κόστος ζωής στις

Βρυξέλλες. Η εφαρμογή του μεταβατικού συστήματος προκύπτει από τους κανονισμούς εφαρμογής που εκδίδει το Συμβούλιο και που η Eurostat απλώς υλοποιεί. Ο αναιρεσείων, προβάλλοντας μόνον ένσταση ελλείψεως νομιμότητας του κανονισμού 723/2004, απώλεσε τη δυνατότητα να αμφισβητήσει αυτούς τους κανονισμούς εφαρμογής.

Εκτίμηση του Δικαστηρίου

- 74 Όπως επισημάνθηκε με τις σκέψεις 68 και 69 της παρούσας αποφάσεως καθώς και με τη σκέψη 136 της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, η επιβολή, από το μεταβατικό καθεστώς, ελάχιστου διορθωτικού συντελεστή ύψους 100 % δεν συνεπάγεται παραβίαση της αρχής της ίσης μεταχείρισεως. Υπό τις συνθήκες αυτές, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι η εφαρμογή, νομικά ή πραγματικά, διορθωτικού συντελεστή ύψους 100 % στους συνταξιούχους που κατοικούν στο Βέλγιο δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι συνιστά τέτοια παραβίαση.
- 75 Συγκεκριμένα, ακόμα και στην περίπτωση που το κόστος ζωής στο Βέλγιο, υπολογιζόμενο σύμφωνα με τη «μέθοδο των χωρών», είναι χαμηλότερο από το κόστος που λαμβάνεται υπόψη για τον υπολογισμό του βασικού μισθού, με αποτέλεσμα, σύμφωνα με τη λογική του παλαιού συστήματος συντάξεων, να έπρεπε να έχει καθοριστεί διορθωτικός συντελεστής χαμηλότερος από 100 %, το γεγονός ότι στους συνταξιούχους που κατοικούν στο Βέλγιο, όπως άλλωστε και στο σύνολο των συνταξιούχων που κατοικούν σε ένα από τα «χαμηλού κόστους» κράτη μέλη στα οποία γίνεται μνεία με τη σκέψη 69 της παρούσας αποφάσεως, χορηγείται το συνολικό ποσό της βασικής σύνταξης και επομένως αυτοί απολαύουν μεγαλύτερης αγοραστικής ισχύος από τον αναιρεσειόντα, δεν συνιστά δυσμενή διάκριση, υπό το πρίσμα του μεταβατικού καθεστώτος.
- 76 Από τα προεκτεθέντα προκύπτει ότι, ακόμα και αν η αιτιολογία της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, ιδιαίτερα δε αυτές των σκέψεων 124 και 125 της αποφάσεως αυτής, είναι νομικώς εσφαλμένες, όπως ισχυρίζεται ο αναιρεσειών, η διαπίστωση της νομικής αυτής πλάνης δεν μπορεί να επιφέρει την ανίχνευση της αποφάσεως αυτής, καθόσον το επιχείρημα του αναιρεσειόντος που αντλείται από την ύπαρξη δυσμενούς διακρίσεως σε σχέση με τους συνταξιούχους που κατοικούν στο Βέλγιο πρέπει, εν πάση περιπτώσει, να απορριφθεί για τους λόγους που παρατέθηκαν στις σκέψεις 74 και 75 της παρούσας αποφάσεως οι οποίοι, εξάλλου, εκτέθηκαν και από το Πρωτοδικείο στην αναιρεσιβαλλόμενη απόφαση.

- 77 Υπό τις συνθήκες αυτές, πρέπει να απορριφθεί το υπό κρίση σκέλος του μοναδικού λόγου αναιρέσεως που αντλείται από παραβίαση των αρχών της ίσης μεταχειρίσεως και της ισότητας των διαδίκων ενώπιον του κοινοτικού δικαστή, από προσβολή των δικαιωμάτων άμυνας καθώς και από παράβαση της υποχρέωσης αιτιολογήσεως που υπέχουν ο κοινοτικός δικαστής και τα θεσμικά όργανα.
- 78 Δεδομένου ότι κανένα από τα σκέλη του μοναδικού λόγου αναιρέσεως που προέβαλε ο αναιρεσείων δεν είναι βάσιμο, η αίτηση αναιρέσεως που άσκησε ο M. Campoli πρέπει να απορριφθεί.

V — Επί των δικαστικών εξόδων

- 79 Δυνάμει του άρθρου 122, πρώτο εδάφιο, του Κανονισμού Διαδικασίας, όταν η αίτηση αναιρέσεως είναι αβάσιμη, το Δικαστήριο αποφαίνεται επί των εξόδων.
- 80 Κατά το άρθρο 69, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας, το οποίο εφαρμόζεται στη διαδικασία της αιτήσεως αναιρέσεως δυνάμει του άρθρου 118 του κανονισμού αυτού, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα εφόσον υπάρχει σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου. Δυνάμει του άρθρου 69, παράγραφος 3, του εν λόγω κανονισμού, το Δικαστήριο μπορεί, εντούτοις, να κατανείμει τα έξοδα ή να αποφασίσει ότι κάθε διάδικος φέρει τα δικαστικά του έξοδα σε περίπτωση μερικής ήττας των διαδίκων ή εφόσον συντρέχουν εξαιρετικοί λόγοι. Δεδομένου ότι οι διάδικοι ηττήθηκαν εν μέρει, πρέπει να φέρουν τα δικαστικά τους έξοδα.

81 Κατά το άρθρο 69, παράγραφος 4, του Κανονισμού Διαδικασίας, το οποίο επίσης εφαρμόζεται δυνάμει του άρθρου 118 του ίδιου κανονισμού, τα κοινοτικά όργανα που παρεμβαίνουν στη δίκη φέρουν τα δικαστικά τους έξοδα. Επομένως, το Συμβούλιο πρέπει να καταδικαστεί στα δικαστικά του έξοδα.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (δεύτερο τμήμα) αποφασίζει:

- 1) Απορρίπτει την αίτηση αναιρέσεως και την αντανάιρεση.

- 2) Ο F. Campoli, η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης φέρουν τα δικαστικά τους έξοδα.

(υπογραφές)